

Маршалок о сконстаторане, чи в на салі $\frac{3}{4}$ присутніх посів та чи $\frac{2}{3}$ присутніх згоджують ся на те, щоби приступати до спеціальної дебати. Іменем своїх товаришів заявляє він, що оли від голосування усунуться. — Пос. Король заявив також, що его віюб виходить.

Як рускі посли вийшли, кр. Маршалок заявив, що він не уважає, щоби тут розходилося о вміні краевого статута, через те не сповиньті домагання пос. Олесницького.

Всіми голосами против пос. Старуха, що лишився на салі, ухвалено перейти до специальної дискусії.

Рускі посли розпочали обструкцію.

На руску обструкцію найшли члени польської більшості такий спосіб, що по промові першого руского бесідника дебату замінили, а записавши ся численно „за“ і „проти“, вибрали своїх генеральних бесідників, котрі відтак врікали ся слова.

Так ухвалено § 1—4, почім п. Маршалок о год. $2\frac{1}{2}$, замінув засідане.

Слідуюче засідане пізні рано.

— П. Міністер справедливості іменував асистента канцелярійного Волод. Вагнера начальником канцелярії в окружному суді в Стрию.

— Огій. Дня 5 с. м. вибух в Доброполі коло Бучача огонь, котрий в короткі часі подівчину села перемінив в одну страшну, червону буваючу полумінь. До кількох годин знашив огонь половину села. Шкоду обчислють на яких 400.000 кор. Самого вбіжа, зложено в стирти і стіжки загоріло 3.425 кіп. На другий день знайдено на місці пожежі много спечених безрог, дробу і пісні. Кови і корови уратовані для того, що були в часі катастрофи на пасовиску і при роботі в полях. Огонь був так сильний, що нічо перед ним не устоилось. Дерева загоріли з листем. Стіни перетягли на скрізь і порознадались в кущі пороху. Ба роболя в ямах позекла ся. Плач і нарікане, що аж жаль дивитись. Як би на збільшенні нещастя не було ще й чим гасити; з керницею вичерпано всю воду і сикавки стояли безчинні, бо не можна було нігде води дістати. — В Більчу золотім борщівського повіту вибухла дая 5 с. м. в полуничні пожежа, викликана дітьми, що бавилися сірничками під стіжком і при сильнім вітрі вищаила 12 господарств. Оговь спинявся о кладовище. Погорільці стратили ціле своє майно а школа виносить 30 000 корон. При ратунку визначила ся пожарна сторожа „Січка“ з трема сикавками. Для несения постачи нещасним погорільцям, котрі не були обезпечені, з'явився ратуцьковий комітет, котрий просить жертволовивих людей о надсиленні ласкавих датків на руки о. пароха Нік. Сімовича.

— З армії. Розпорядженем цісарським войска в Босні і Герцеговині будуть розділені на два корпуси: XV в Сераві і XVI в Задарі. Генеральний інспекторат армії установлено в Сераві, а ген. інспектором іменуваний ген. Варешанін з цілішем на становища шефа краю, правительства в Босні і Герцеговині. Командантом XVI корпуса

іменуваний польський маршалок поручник Аєфенберг. Польський маршалок поручник Фанта іменуваний командантом XVI корпуса і командуючим генералом в Задарі. Польський маршалок-поручик Гузенблаз іменуваний генер. інспектором корпусних школ офіцірських.

— Дрібні вісти. Правительство не згодилося на заведене на Буковині окремої жидівської куриї виборці. — Огворене новою велініці львівською на Буковині Веренчанка - Юрківці відбудеться дия 17 с. м. — Ученики 8-ї класи III гімназії в Чернівцях заповіли страйк з причини, що їм не визначено окремої кімнати, лиши мусять вандрувати з класи до класи. — В Яричеві старійшина заповіла пошесті шкарлатини. — В Станиславові вбанкротував купець Лев Шварцвальд. — Каюла Сороковського, точника зелівничого, побив оноги влодіт, котрого він віддав до арешту, а котрого оноги випущено на волю. — В Лісі недалеко Львова пострілив побережник в наслідок неосторожності парівка Івана Кулика і зравив его легко в голову.

— Арештовані шантії. На жадане суду варного в Кракові арештовано в Сяніці двох купців, котрі допускали ся обманьства на шкоду фабрикантів. До сеї шайки належало ще сім інших осіб, котрим однак удалось ся втечи за границю. Спілка тога побирала єїлякі товари в фабрик у Відні і Варндорфі та продавали їх, а перед фабрикантами викручувала ся банкрутоством. Так пропадали товари без сліду а фабриканти потерпіли страї на десятки тисячів.

— З царства кнута. Після урядових звітів, які предложила управа вязниць в Росії раді державній в днем 15 марта 1909 було у всіх російських криміналах до дnia 1 лютого 181.137 арештантів. Се число однак не сбіннає тих, що знаходилися під ту пору в дорозі до криміналів або або до кочалеві на Сибірі, а котрих число подають урядово 30.000. Число вязнів збільшалося в посідних 4 роках постійно. В 1904 р. сиділо дено у вязницях цілої держави 85.000, в 1906 вже 111.000, в 1907 р. 138.000, в 1908 р. 170.000, а в днем 1 лютого 1909 аж 181.137 вязнів. Позаяк всі вязниці в цілій державі могли помістити лише 107 осіб, то настало переповнене а в наслідок того вибухли по вязницях пошесті недуги як шкорбут і тиф. В наслідок того, що над вязнями особливо же над засудженими вбитковано ся в страшний спосіб, то багато з них самі відбирали собі жите. Від січня 1906 аж до падолиста 1908 занотували газети 160 таких самоубийств. Після урядових звітів стражено в посідних 4 роках через повіщене 2118, а після звітів в газетах 2298 людей. В сім посіднім числі містяться також і сграчні вояки.

Причинює сего безприємного і нігде в сьвіті не практикованого трачення людей „по закону“ зі взглядів політичних, есть необме жена і всемогуча власть російської бюрократії, котра для винеску і для забезлечення собі добрих доходів, держать ся кріпко за руки і стійть навіть понад царем. Як би цар хотів обмежити ту власті своєї бюрократії, то его без сумніву стрітила би що найменше така судьба, як бувшого турецкого султана, коли же гарше. Шо так есть, може послужити доказом хоч би історія початку нинішньої „охорани“ — всемогучої влади поліційних агентів, котрі тероризують навіть найменші круги. Початок охорани сягає 1881 р.

В першім році панування царя Александра III. була охорана установлена для особистої безпечності царя. Тоді то шеф тої окремої поліції, полковник Дегаев, навізив зносини з терористом Дегаевом і піддав ему плян, щоби він спонукав терористів до убity тодішнього міністра справ внутрішніх гр. Толстого і великого князя Володимира, а відтак щоби їх зрадив. Тим способом стане він, Судейкін на певно шефом цілої поліції та виробить Дегаеву добру посаду. Такий то був початок тої охорани, котра тисячами тратить людей лиши, щоби її агенти провокатори могли добре набивати собі грішми кишені.

— Добре вискоботали. Господар з Білки шляхотської, Михайліо Кравчук приїхавши до Львова, вступив до шинку при ул. Костельній, щоби там зі своїм товаришем Войтіхом Карпом випити яку чарочку і дещо перекусити. До їх стола присіли ся ще й якісь дві красавиці

річних станів та вапінних ям, в котрих вода в глубині насамперед підливалася так, що вилювала їх по самі береги а відтак передивлялася з них мов з мисок і плила даліше. Тоті же рідери і ставки творили ніби хор в тім концепті водних штук, який тут давала природа. Они творили для нас з цілої просторової вижини ніби один зачарований край, бо показували нам на кождім кроці ті загадочні сили, які тут ділали під верхньою землі. Та й чого аудієнти ся коло карликів, коли можна дивитися ся на величів?

Ось перед шатрами, в котрих ми вечером стояли, лежала преці ціла робітня чортів, длина ріки Файрголь, вкрита ціла самими гейзірами, котра вже на самім початку зробила на нас вражене, мов би ту поуставляв хтось якісь величезні машини і пустив в рух. Тут бухало, діпало і гуділо з тисячів челюстей, булькотіла і випаивала кипча вода в тисячів розкошін і тисячі хмар, що піднималися з тисячів якихсь ям, роастелювали ся мов якісь заслони понад лісом і луком. Як би серед живих тварій піднимався один з тих гейзірів за другим та кождий окремо показував свою штуку: насамперед гуділо і булькотіло в его глубині, пару ставала сильніша, давався зути якісь свист, раз або й другий зашумло і показала ся піна а на конець з шумом і гуком бухнув блискучий стовп води з глубини кратеру і сьвітився ціліми минутами довго понад полем, з котрого виходила пара.

А межи тими величезними водогрядами видно було малі лійки з вапна і кременя дуже дедікатної краски, в котрих глубині збирала ся горяча вода і творила ясний так само пишно за країнений уровень. На вид їх нагадали ся мені ріжнобарвні морські скальки, котрих шкарадула замість морського въвірятка наповнена загрітим віном. Та й з тих лійок підіймала ся від часу до часу густа пара і мішала ся з тими густими хмарами, що піднималися із кипча вінців кратерів. А ціла тога гра вод, той зворушаючий прояв підземних сил, що робили непевною ту землю, на котрій ми стояли, відбувався серед глухої тишини на тій самотній гірській долині, понад котрою темними сосовими краями заходило якраз сонце і освітлило її слабим сьвітлом, якби не із сего сьвіта так, що по мені аж мороз пішов перед твої горячої пари, яку саме під моїми ногами витворював огонь землі.

Ми ходили опісля через цілій слідуючий

день по гейзірових полях а поодинокі в них видалися ся нам мов ба якісь живі створіння. Ми постояли коло Старого Вірного (Old Faithful — Ольд Фетфуль), котрій дістав свою назву від того, що вибухав в незвичайною точностю що бб мікун, та викидає стовп води через 4 до 5 мінут на 35 до 45 метрів високо. Його струя есть так красна і велика, що людський дух придумав ще й штуку до сего чуда природи і вечером освітлюють сей стовп води електричним рефлактором. Дальше пішли ми до Улия, котрій одержав свою назву від того, що його кратер есть кругло засклепленій як улій; він вибухав дуже неправильно, але за то стовп его води доходить до 60 метр. висоти. Ми мали то щастя побачити і його вибух. Відтак постійля ми коло Замку (Castle), котрій на білім вапністі горбі піднімався мов би який замок; він вибухав лише до 25 метр. висоти. Гейзір Гrottto, котрого богатий в півчери кратер на 3 до 4 метри високо вкриє постійно біла паря, близиув нам якби неохоча лише тоненькою струєю води, коли ми до него підішли, але сильнішим вибухом не запропонувався перед нами. Та й Веліт і Велика сиділи сего дия тихо; они не вибухають ціліми тижднями, але за того їх вибухи бувають дуже сильні і тривають ціліми годинами. Лев і Львиця, Юель, Війка, Комета і красний Rіverzайд (Riverside) виконували свою службу в наших очах так лише, що хоч они належать до поменіших між своїми, треба все таки з похвалою про них згадати.

Але найсильнішим з тих малих був Mіnutev (Minuteman), котрій пускає що мінути струю води на 10 метр. високо і то, як впрочім і деякі інші гейзіри, не з вапністого кратера але із закрашеної водойми, повної горячої води. З такої найбільшої водойми, що творить мале озеро, довше на 120 м., вибухав найбільший із всіх гейзірів Ексцель з іор, котрій однак дімав вже від 1890 р. Він потребує багато літ отримати ся в споді, щоби розігріти ся аж до тої сили, котра би дзвинула його масу води; але скоро настане така хвиля, то він трийцять до сорок вибухами викидає ціле озеро до висоти 75 м., видовище, якого другого не знайти на землі.

(Дальше буде.)

і почалися веселі забави, тим веселіша, що красавиці забавляли гостій не лише веселою балаканкою, але ще скоботали їх. Не без того, що оба товариші мабуть відплачувалися не лише самим честованим але й так само скоботанням на свій лад. Остаточно весела забава скінчилася сумно для Кравчука. Коли красавиці внеслися, спостеріг Кравчук, що они вискоботали єму із пазухи 164 корон. Кравчук пішов зараз на поліцію і дав о тім знати, що мабуть і на тім закінчилося. Тепер буде він добре памятати, як то красавиці у Львові уміють скоботати.

— Розбіщаство. Чутка про арештовані Циганів в горлицькому повіті, — о чим ми донесли в последній числі — показалася передчасною. Правдою є лише то, що ватагу розбішаків виділи в Конечній недалеко угорської границі. Розбішакам удається втечі до ліса, але жандарми розвіставились вже на угорській стороні і дали до Горлиць телеграф чиє знати, що вже суть на трої розбішаків. Може однак легко стати ся, що розбішакам удається ся втечі на угорську сторону. Про розбої сеї ватаги доносять: Дня 4 с. м. вночі вломилися розбішаки, виваживши двері, до корсми в Токах. Одні з них пострілив з револьвера коршмаря Спіру, наслідком чого інші домівники, наробивши крику, погнали їх від вікна. Суспільний з коршмою Жак Колбер, збуджений тим криком, вийшов зі свого дому на гостище, але в тій хвили один з розбішаків ударили колом по голові і вбив на місці. Коли ж зачали збегати ся з села люди, розбішаки впали до одного господаря і захадили, щоби він їхав з ними. Господар не хотів дати фіри, а тоді розбішаки, не думуючи богато, господаря застрілили і запрягли его коней до візка, відібрали в сторону Угорщини. Досить селяни в Бортнім, горлицького повіту бачили, як гостищем гляя візок, та як змушені коні не могли дальше вже біти. Тоді розбішаки позіскакували з візка і побігли до веделекого ліса. В полуничне того самого дня они з'їшли в корсмі в Баниці (тоб. Горлиці) обід і заплативши, відібрали знов до ліса.

— Близини в керници. З Живця донесеться про таку нещасливу пригоду, которую спричинила бензина в керници: Шлюсар залізничний Фр. Сандак відкручував оногди шрубу в залізничній керници, призначений до чищення з пристини, що з керницею глубокою на 4 і пів м. добувався з птах нафта. Увійшовши по сходцях до керници, запаморочений газами впав до води і утопився, хоч ему поспішено зараз на поміч. — Як цікавіше доходження показали, назирала ся була в керници груба верства бензину, которая добула ся до керници в двірця залізничного, де на кільканадцять днів перед тою катастрофою пук котел вагона наповненого бензином у віддалі більше як 80 метрів від керници пересякнула через версту землі аж до керници і занечистила воду. Коли відтак вкинуто до керници запалену солому, щобя спалити на громадженні там гази, настав тає сильний вибух бензину, що попарив робітників коло керници і урядника залізничного. Запалена в керници бензина горіла відтак ще пілу годину.

Т е л е г р а м и .

Відень 11 жовтня. „W. Ztg“ оголосила патент цісарський, скликуючий раду державну на день 20. с. п. Перше засідання відбудеться в середу дня 20. с. м. о 11 год. рано.

Відень 11 жовтня. Резидентанті німецьких партій і послів соймів горішно- і долішно-австрійського, зальцбургського і форальбергського ухвалили по конференції в бар. Бінертом предложити своїм соймам внесення в справі заведення язика німецького яко виключно язика урядового в тих соймах, в управі красній і громадах.

Будапешт 11 жовтня. Пос. Угрон, віцепрезес партії незалежності видав до виборців письмо, в котрім заявляє, що виступає з пар-

ті незалежності, бо Кошут зрадив партію і виїх ся єї программи, відступивши від жадання повної незалежності Угорщини а жадає лише самостійності економічної.

Берно воравське 11 жовтня. Вчера відбулися тут збори урядників державних і ухвалено революцію в справі прагматики службової і часового авансу. Крім того ухвалено ще другу революцію, визиваючу послів до ради державної, щоби всіма силами старалися зробити палату відібною до праці.

Меліля 11 жовтня. Проводирі кабільських племен прибули тут, щоби поробити предложение в справі піддання ся.

Меліля 11 жовтня. Інфант Дон Карльос виїхав до Селиніу.

Париж 11 жовтня. Ціла республіканська преса і частину умірної приймає дуже прихильно бесіду Бріана виголошенну в Парижі, в котрій визвав до мирення до поширення ся всіх партій.

Солунь 11 жовтня. В кругах поїздомованих не знають нічого о якійсь наміреній втечі султана Абдул Гаміда. Бувший султан був в причині з'явлення ся турецкої флоти під Солунем дуже подразнений, бо не міг пояснити собі причини, задля якої она заплила до пристані. У віллі, де він мешкає, не сталося ся нічого, що звертало би увагу. Також серед вартів, що стереже віллі, не пороблено ніяких нових заходів.

Надіслане.

Церковні річки

— Найкрасші і найдешевіші продаває,

„Достава“

основана руским Духовенством у Львові при ул. Рускій ч. 20 (в камениці „Дністра“), а в Станиславові при ул. Смольки ч. 1.

Там дістане ся ріжні фелони, чаші, хрести, літургії, съївники, таци, патериці, кивоти, плащениці, образи (церковні і до хат), цвіті і всякі другі прибори. Також приймаються чаші до позолочені і ризи до направи.

Уділ виносить 10 К (1 К вписове) за гротів вложені на щадничу книжку дають 6%. (25—)

С о l o S S e i s h

в пасажи Германів

при ул. Софіївській у Львові.

Нова сензаційна програма

від 1 до 15 жовтня 1909.

Щоденно о год. 8 вече представлена. В неділі і съївта 2 представлена о 4 год по пох. і 8 год за вече. Що пятниці High-Life представлена. Білети вічні можна набути в конторі Шлюсера при ул. Кароля Людвіка ч. 5.

— Книжки на премії, польські і рускі, апробовані Вис. п. к. красн. Радою польською, молитвениками народні по 50 с., 70 с. і 1 К. Хрестики і медаліки та гарні образки доставляються Руске Товариство педагогічне у Львові. Замовляйте в часі або: 1) в Рускому Товаристві педагогічному, Львів, ул. Сикстуська ч. 47; 2) або в Книгарині Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Театральна 1 або в складі „Взаємної поючи учил“ в Коломиї — „Народний Дім“. — Книжки висилася лише за надісланням вперед грошим або за посплатою.

Рух поїздів залізничних

обов'язуючий з днем 1 мая 1909 р після часу Середньо-Європейського.

Замітка. Поїзди постійні виникають групами друком. Нічні години від 8:00 вечором до 5:59 рано суть означені підчеркнені числа мінутових.

Приходять до Львова
на головний дворець:

3 Krakova: 230, 550, 7:25, 8:55, 9:50, 1:10*, 1:30, 5:45, 8:40, 9:51

*) 3 Taranova.

3 Pidvolochysk: 7:20, 12:00, 2:15, 5:40, 10:30.

3 Chernivets: 12:20, 5:45*, 8:05, 10:20*, 20:5, 5:58, 6:40, 9:39.

*) 12 Stanislavova. *) 3 Kolomyia.

3i Striys: 7:29, 11:45, 4:25, 11:00.

3 Sambora: 8, 9:57, 2, 9:00.

3 Sokala: 7:10, 12:40, 4:50.

3 Jaworowa: 8:05, 5.

3 Vovkova: 1:35, 9:55.

На „Підвамче“:

3 Pidvolochysk: 7:01, 11:40, 2, 5:15, 10:12.

3 Vovkova: 8:07*, 1:19, 3:26*, 9:39.

*) 3 Vinnytsia.

На дворець „Львів-Личаків“:

3 Vovkova: 7:27*, 1:01, 3:07*, 8:21

*) 3 Vinnytsia.

Поїзди льокальни.

3 Bruchovych: що дні: від 1/5 до 10/9 8:15, 8:20,

” 1/6 до 10/9 3:27, 9:35.

” 1/7 до 10/9 5:30.

в неділі і р. к. съївта: від 1/5 до 11/5 3:27, 9:35.

3 Janowa: що дні: від 1/5 до 10/9, 1:15, 9:35,

в неділі і р. к. съївта: від 1/5 до 11/5 10:10,

3i Shyrca: в неділі і р. к. съївта від 30/5 до 12/9 10:15.

3 Lubomla: в неділі і р. к. съївта від 16/5 до 12/9 11:45.

3 Vinnytsia що дні 3:44.

Відходять зі Львова

з головного дворца:

Do Krakova: 12:45, 350, 8:25, 8:40, 2:45, 3:30*, 6:12, 7, 7:35, 11:15.

*) до Rynawa.

Do Pidvolochysk: 6:20, 10:40, 2:16, 8:00, 11:10.

Do Chernivets: 250, 6:10, 9:10, 9:35, 2:23, 2:50*, 6:00*), 10:38.

*) до Stanislavova, *) do Kolomyia.

Do Striys: 7:30, 1:45, 6:55, 11:25.

Do Sambora: 6, 9:05, 3:40, 10:45.

Do Sokala: 6:14, 11:05, 7:10, 11:35*).

*) до Ryni russ. (лиш в неділі).

Do Jaworowa: 8:20, 6:30.

Do Vovkova: 6:45, 2:35.

З „Підвамче“.

Do Pidvolochysk: 6:35, 11, 2:31, 8:29, 11:32.

Do Vovkova: 5:44*, 7:13, 1:30*), 2:52.

*) лише до Vinnytsia.

З „Львів-Личаків“.

Do Vovkova: 6:03*, 7:32, 1:49*), 3:14.

*) лише до Vinnytsia.

Поїзди льокальни.

Do Bruchovych:

що дні: від 1/5 до 30/9 7:21, 3:45.

” 1/6 до 30/9 3:30, 8:34.

” 1/7 до 31/8 5:50.

в неділі і р. к. съївта від 1/5 до 31/5 2:30, 8:34.

від 1/6 до 30/9 12:41.

від 1/7 до 31/8 9:—

Do Janowa: що дні від 1/5 до 30/9 10:10, 3:37.

в неділі і р. к. съївта від 2/5 до 12/9 1:35.

Do Shyrca: в неділі і р. к. съївта від 3/05. до 12/9 10:35.

Do Lubomla: в неділі і р. к. съївта від 16/5 12/9 2:15.

Do Vinnytsia що дні 5:30

За редакцію відповідає: Адам Кроховецький.

ст. СОКОЛОВСКОГО

Головна агенція днівників

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх днівників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
приймати оголошення виключно лише ся агенція.

■ Найдешевше можна купити лише ■

В А В К Ц И Й Н І Й Г А Л И

ул. Синистуска 32

меблі, образи, літевни, сальонову обставу, золото, біжутерій,

старинності і все можливе до домового уладження.

Порозуміна в провінцію писемно.

Всі тут вільний щоденник.